

Barselona Hâdisesi

Barselona 22 (Royter): Hayat pahalılığının yükselişini protesto etmek maksadıyla 12 Martta takriben 300,000 işçi Barselona'da greve inmiştir. Nümayişin komünistler tarafından tahrik edildiğine kanaat olan İspanya, limana dâhil bir gemisi ve askerî kuvvet göndermiştir.

HÜR SÖZ

Sabah Çıkar Gündelik Gazetedir
YIL: 5 CUMHA 23 Mart 1951 SAYISI 14 KURUŞTUR SAYI: 1435

BU GECE

Antonaklıs
BAR VE RESTORANDINDA
Büyük Balo
BONİ ORKESTRASI
İle Trio Sarras ve
Dizez Ayşe'nin
Yaratacakları neşeli bir
Gece

Venezelosun Son demeci ve Kıbrıs meselesi

Bahadır DULGER

YUNAN Başbakanı Venizelos, Cumhuriyet gazetesine verdiği bir demecinde Kıbrıs meselesinden şöyle bahsediyor: Eğer Kıbrıs ümit ettiğimiz gibi ileride Yunanistan olursa, bu, dost Türkiye için tehlike teşkil edemez. Bu maddede, Yunanistan'a ait ve Anadolu sabbillerine dâhil yakın başka adaların mevcut olduğunu ve bu adaların hiç bir suretle iki memleket arasında ihtilâf sebebi teşkil etmediğini hatırlattığı kâfi görüyorum.

Şu sözler Mösyö Venizelosun Yunan başbakanı olarak Kıbrıs'a pek ziyade benimsemekte olduğunu tamamiyle ortaya koyuyor. Bu yetmiyormuş gibi, dost devlet adamı bizi itina ederek kendi fikrine imale etmek endişesi içinde bir takım deliller serdetmek zahmetine de katlanıyor.

Yunanlı dostumuza hemen hatırlatalım ki, Kıbrısın Yunanistan'a ilhakına itiraz ederken, adanın ilhakı Yunanistanı Türkiye için bir tehlike haline getirebilir fikrinden hareket etmiyoruz. Çünkü Yunanistanın hangi şartlar içinde bulunursa bulunsun, Türkiye'ye karşı bir tehlike teşkil etmeyeceğini, edemeyeceğini iyi biliyoruz. Bizce mesele daha çok, milliyetî terriben bize ait olan bir toprağın dost da olsa yabancı bir devlete ferag edilip edilemeyeceğinden ibarettir. Üçünde kan döktülmüş, adına vatan denmiş, fakat, çok ağır siyasi partilerin tahakkuku sebebiyle bizden muvakkaten ayrılmış bir toprağı, orada Rumlar ekseriyettedir mülahazasıyla benimsemişimiz hakiki vatan haritasından silemeyiz.

Türkiyede 90 binden fazla Rum vatandaşımız oturuyor. Bunların bazı yerlerde Türklere bazaran ekseriyette oldukları da vakidir. Yunanlı dostlarımızın düşünceleri okadar gariptir ki, bunu temsil edecek olan Yunanistanın o yerlerde de bir takım hakları olduğunu kabul etmek icap eder.

Sayın Venizelos ve Kıbrısın Yunanistan'a ilhakına taraftar olan arkadaşları, için bu tarafını iyi anlamalıdır: Biz Kıbrıs'a bir vatan parçası gözü ile bakıyoruz. Emniyet meselesine gelince, bu telâkkimiz onu da balleder. Yunanistandan: İşte senelerdir kardeş kardeş yaşıyoruz. Şu Trakya hududunu biraz daha ileri götürsek diye bir teklif olsak... Bu teklif karşısında: Evet doğru.. Yunanistandan bize bir tehlike gelemez. Dostluğumuz sağlam esaslara dayanıyor. O halde istediklerini verelim mülahazası bir an için olsun kafamızdan geçer mi?

Bu ne kadar imkânsızsa, Kıbrısın feragat etmemiz de o kadar imkânsızdır. Yunanlı dost-

Müttefikler 38 inci Arz Dairesine Ulaşıyorlar

Ankara Şehir Meclisi üyesi Bir Vatandaşımız

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkez Motamedi bulunan yurttaşımız Bay Enver Şenler Ankara Şehir Meclisi üyeliğine seçilmiştir.

Yukarıdaki resim sayın Cumhurbaşkanı Celal Bayar'ın Ankara Belediye Meclisi üyeleri ile göstermektedir. İki sağ ve soldakiler Belediye Meclisi üyeleri, ortada sayın Refik Koraltan onun sağında Cumhurbaşkanımız Celal Bayar ve solunda Râknettin Nasuhioğlu görülmektedir.

Şenlerdir. X işaretli hemşehrîmiz ve arkadaşımız Bay Enver Şenlerdir.

Ortada Cumhurbaşkanımız Celal Bayar, Belediye ve İl Genel Meclis üyeleri arasında

Avrupa İktisadi İşbirliği İdaresi devam ettirilecektir

Niyork (Royter) 22: Önemli müzdeki yıl Marshall planı sona erdiği zaman dağıtılacak olan Avrupa İktisadi İşbirliği İdaresinin devam ettirilmesi istenmektedir. Birçok Amerikan gazetelerinin Vaşingtondan alarak neşrettikleri bir habere göre, İktisadi İşbirliğinin devamı hususunda Amerikan devlet adam-

ları arasında anlaşmaya varılmıştır. Amerika devlet Bakanlığı, dış ekonomik meselelerini kontrol edecektir. İktisadi İşbirliğinin devamını Kongre tayin edecektir. Bu teşkilâtın idarecileri, planlarının tasvip edilmesini ve teşkilâtın devam ettirileceğine inanmaktadırlar.

Kıbrıs Meselesi Bütün Yunan Milletine Maledildi

Venezelos'un başkanlığında Parti liderleri tarafından yapılan bir toplantıda, Kıbrıs davasının Yunan hükümeti tarafından ileri sürülmesine karar verildi

Atina, 22 (Royter): Yunan siyasi liderleri Kıbrıs meselesinde müsterek bir politika takibi hususunu görüşmek için dün (evvelki gün) bir toplantı yapmışlardır.

Başbakanlıktan yayımlanan bir tebliğ göre, Başbakan Venizelos, Kıbrıs meselesinde kaydedilen son gelişmeleri belirterek ve siyasi parti liderlerinin görüşlerini dinlemiştir. Toplantı neticesinde Kıbrıs meselesinin hükümet tarafından müdafaa ve takip olunmasına karar verilmiştir.

Alman haberlere göre, parti liderleri meselelerin İngiliz-Yunan dostluğu çerçevesi dahilinde ileri sürülmesi hususunda anlaşmaya varmışlardır.

Dün öğle Cenevre'den dönüş bulunan Halk Partisi lideri Mr. Çaldaris, dünki toplantıda bir müessesî tarafından temsil edilmiştir. Öğrenildiğine göre, Mr. Çaldaris Kıbrıs meselesi hakkında Londrada Mr. Çörçil ile yaptığı görüşmelerin tafsilâtını Kıbrıs Başplakobosu Makarios'a bildirecektir.

(Kore merkez cephesinin komünist askeri bulunmaktan Royter muhabiri John Colles bildiriyor):

Cephe'deki subayların bu akşam söylediklerine bakılacak olursa, gerilemekte olan Çinliler 38 inci arz dairesinin güneyinde bir hafta oyalama muharebeleri verebilecek durumdadırlar. Bu subaylara göre, komünistler Soyang nehrinin kuzeyindeki dağlık bölgede istihkâm kazmaktadırlar. Bu bölgede, 38 inci arz dairesine altı buçuk kilometre mesafede bir noktada komünistler bir Amerikan tank kolunu püskürtmüşlerdir.

Bu dağ hattı boyunca harbe hazır vaziyette 6,000

tadır. Amerikan tepkili uçakları kütle halindeki hücumlarında bugün gerileyen komünist kuvvetlerinin ana yolunun kavuşak noktası olan Wachon istikametindeki köprüleri bombardıman etmişlerdir. Dünkü ilerleyiş esnasında iki Amerikan kolu paralele yaklaşmışlardır.

Sekizinci ordu tarafından geceleyin neşredilen resmi tebliğde, Birleşmiş Milletler kuvvetlerinin batı cephesinde hafif ilerlemeler kaydettiği belirtilmektedir. Merkez cephesinin batı kesiminde kara kuvvetlerinin taarruzlarını durdurmak için ümitsizce çalışmışlardır.

Güney Koreliler Mançurya hududuna ulaşmayı arzu ediyorlar

Tokyo 22 (Royter) Tokyodaki Güney Kore sefiri Kim Yong Joo bugün vermiş olduğu demecinde; Birleşmiş Milletlerin Mançurya hududuna ilerlemek için kuvvetlerine emir vermesi hususunda ısrarda bulunmuştur. Sefir, 38 inci arz dairesinde durulmamasını, çünkü Korenin yarısı hür bir memleket olarak yaşamasına imkân olamayacağını belirtmiş ve şöyle demiştir: «Güney Koreliler Mançurya hududuna kadar vardıkları takdirde, hudutta Çin kuvvetlerini tutabilmek için yarım milyon asker toplayabileceklerdir. Lâkin bunu yapmak için, Güney Koreliler silah ve cephazeye muhtaçtır.

AKISLER

Ateşle Oynanıyor Osman TÜRKAY

RUM vatandaşlarımızın asırlardan beri devam ettirmekte oldukları ilhak davası; bazen bakıki bir komedyaya, bazen ağır bir trajedi ve çok zamanlar da sulun ağzların çırtlak sesleriyle bir sabun köpüğü gibi kabarıp sönmüştür. Böyle olmasına rağmen; ortada tek hakikat, bilinen bir şey varsa, o da bu enosisi cemaatin haksız davalarında gösterdikleri azim ve sebatır Yunanistan başkentli Atinadan gelen son haberlere bakılırsa, Kıbrıs Rumlarının ilhak davaları bütün Yunan milletine maledilmiştir. Bundan başka, Yunanistan başbakanı Mr. Venizelos'un başkanlığı altında, bütün parti liderlerinin yapılmış oldukları toplantı neticesinde, Kıbrıs meselesinde birlik halinde ele alınmasına karar verilmiştir. Kıbrıs meselesi, artık, bir cemaatin mücadelesine mevzu olmaktan çıkmış, Yunan milletinin ve Yunan devletinin davası haline gelmiştir.

Yukarıda belirttiklerimiz, "enosis" davası hakkında oynanan komedyaya veya trajedinin dipten görünüşüdür. İç yüzüne bakacak olursak, Yunan devlet adamlarının ateşle oynadıklarını göreceğiz. Çünkü, bugün kuvvetsiz ve biçare bir vaziyette bulunan Yunanistan'a ilhak edilmek istenen Kıbrıs Rumlarının yarısından fazlası komünistlerdir. Bundan başka, Yunanistanda da kardeş kani akitmekten bile çekinmeyen komünistler de, diğer millîcilerden daha az değildir.

Kendi yurdundaki asiyeşil, kendi kuvvetleriyle temin etmekte aciz gösteren küçük Yunanistan, Kıbrıs'ta bir komünist diyarına çevirmek mi istiyor? Dünyanın çok buhranlı anlar geçirdiği günlerde, Yunan devlet adamlarının oynamakta bulunduğu ateşten ne Türkiyemizin, ve ne de Kıbrısımızın müteazzır olmasını istemiyoruz. Bir kuru hayal uğruna, bugün, bütün Akdeniz ve Orta Doğunun güvenliğini tehdit edici bir şekilde hareket eden Yunanlıların, ateşle oynamaktan vazgeçeceklerine dair bir belirti de mevcut değildir...

Meselelerin tehlikeli ciheti de işte budur. Millî haklarımızın olduğu kadar, millî güvenliğimize de hassasiyet gösteren Türkiye hükümetinin, son gelişmeler karşısında alacağı kararı buzur ve heyecanla bekliyoruz. Çünkü, küçük bir ateş parçası muazzam servetleri tahrip edecek büyük yangınlara sebebiyet verebilir. Hem, artık ortada Kıbrıs davası diye bir şey yoktur denemeyi-

ARABA BİR YEŞİLİ ADA

İbrahim Zeki BURDURLU

YEŞİL renginde ne güzel bir hava vardır. İçimizle açılıp, gözlerimizle tazeliklerle dolduğunu hissettiren bu renk, çok zaman, bunalmış bulunan varlığını aydın bir ferahlığa çıkarır. Yeşil uyanışın rengidir. Yeşilde tazelik vardır. Yeşil, insanlığın her an peşinde koştuğu isteğin kanatlanmış çoğunluğudur. Yeşil göz, yeşil su, yeşil vâdi, yeşil geceler, yeşil tabiat ve yeşile çalan her renk biraz kutusal sayılır.

Yeşil renginin bütün koyuluğunu üstünde taşıyan Adanın ilk hatıra taşı bir soyadında bulmuştum. Kıbrıslı bir arkadaşım vardı. Soyadı olarak bu kelimeyi almıştı. O zaman, bu soyadından başlayan bir tanışma, beni, Kıbrıs için yazılmış veya Kıbrıslıların yayınladıkları bazı eserlere yöneltti. Çok defa merak, isteğin gümrüklüğünden biz alan bir tomurcuktur. Bu tomurcuk doydukça açar, açtıkça doymak ister. Ben de Kıbrıs hakkında oldukça geniş bir okuma faaliyetini benimsedim. Bir soyadında başlayan tanışma, gümr ve kuvvetli ağıllarla dayanıklı bir samimiyete çevrildi. Çok zaman sonra bu adı bir dergi adı olarak gördüm. Sevdiğim kelime fikir, sanat ve dava için yeni bir tazelik doğurmuştu. Hem de bu dergiyi Kıbrıslı Türkler çıkarıyordu. Emeklerinde gördüğüm heyecanlı atılış, yeşil renginin baharından geliyordu. Şimdi, masamın üstünde bu derginin ikinci cilde ait üçüncü sayısı var. Kapak filizi bir yeşille basılmış, solmayan yeşilleriyle adayı daima yeşil yapan Akdeniz bitkilerini, ağaçlarını gösteriyor. Yeşilden taze nefesler getiren bu kapağı çevirelim. Çoğunluğu her kelimesinde belli olan yakın tanıdığım Behçet Kemal Çağlar'ın bir yazısı, Kore ve Kıbrıs fikirleri üzerinde duruyor. On birinci sayısında Falih Rıfkı Atay'ın derginin adını başlık yapan bir yazısı var. Sonra Halil Soyuer'in «Kıbrıs» başlıklı bir şiiri. Bu yazı ve şiirlerde bir duygu demeti var ki insan kolay kolay cazibelerinden ayrılmıyor. Fikir yazıları ise hep Türklük, Türkiye dışında bulunan Türkler ve Kıbrıs davasıyla ilgili. Anıyurda ait birkaç yazı da bu yazılar arasında bir çeşni yaratıyor.

Yeşilada kelimesinin, bu yakın dostluğunun ilerleyip bende bir çepit, kendine has hayal âlemi olan manevi bir iklim yaratması verimli oldu. Şimdi onun içindedim. Ve dostum Soyuer'in mısralarını mırıldanıyorum:

Götürsün diyerek Kıbrıs erine,
Türk vapurlarının direklerine,
Kalbimizi çektik bayrak yerine,
Yeşiladam, ilmi ilmi ör beni
Hele bir gel, ne haldeyim gör beni.

Bolig Paşa Sinemasında

Korede parlayan Türk süngüsü dünyayı bir kere daha heyecanlandırmıştır. Kahraman Mehmetçik'in yarattığı bu destan, ikinci bir Plevne zaferi olmuştur. Bu muazzam menkıbenin şalesine filmi görmek için hazırlanmıştır:

Korede Türk Kahramanları

Türk Tarihinin yeni bir çeref sayılan ekliyon bu kahramanlık listesi

PEK YAKINDA

Sayın halkımıza takdim olunacaktır.

YENİ HALK SINEMA ŞİRKETİ

Dikkat

Kambilili Taxi Yazıhanesi
TEL. 722 LEFKOŞA
MAĞUSA SUBESİ

Prensess Elisabeth Sokakı No. 48

TEL. 423

General Eisenhower'in Mühim Demeci

Doğu Akdenizin Kilidi Çanakale Boğazıdır

General, Atlântik Paktının Doğuda sağlam bir cenaha muhtaç olduğunu bildirdi

Paris: (United Press)— General Eisenhower bugün beyanatta bulunarak, Batılı askeri güçlerin uzun zamanlardan beri düşürdükleriye açıklanmış ve Atlântik Paktının Güneyde Akdenizde sağlam bir cenaha ihtiyacı bulunduğunu söylemiştir.

Son zamanlarda açıklanan ve Washington'dan yapılan bir tavsiyeye göre, Akdeniz memleketlerinden Atlântik Paktına üye olmayanlar vakt geçirmeksizin evvelâ kendilerini aralarında, sonra Atlântik Paktı memleketleriyle anlaşmak için teşvik edilmektedirler.

Bu memleketler Akdenizin batıdaki kilidi Çebelütterikten Rusların uzun zamandan beri ele geçirmek arzusuunu besledikleri Doğudaki kilitlerden Çanakale Boğazı arasında bulunmaktadırlar.

Eisenhower, Kongre Komisyonu huzurunda verdiği ifadede aynı Akdeniz bölgesinin "Avrupanın yumuşak karını" haline geldiğini söylemiş ve Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve İspanya'nın Avrupalının güney cennahının güvenliğini temin edecekleri müttefikler olabileceğini belirtmiştir.

Eisenhower komşu huzuruna verdiği ifadede dört Akdeniz memleketi olan Türkiye, Yunanistan Yugoslavya ve İspanya'nın hâzır elinde mevcut harp edilecek durumdaki tümen sayısının Atlântik paktı ordusunun tasarı halinde mevcut dunda daha fazla olduğunu da belirtmiştir.

Geçen ay Doğu Akdeniz bölgesinde büyük bir faaliyet müşahede edilmiştir. Amerikan ve İngiliz askeri güçleri Atlântik Paktı ile Türkiye ve Yunanistan arasında derhal yapılacak bir anlaşma için zemini yoklamak üzere bu bölgeyi gezmiştir.

Ko-operatif Şirketleri Müfettişi Bay Süleyman Nesibin Lefkoşa'da Ko-operatif dairesinde Şirket Kâtiplerine vermiş olduğu konferans Ko-operatifçilik

—VII—

Kıbrısta Ko-operatifin Tanıtılması Kıbrısta ilk Ko-operatif Kuruluşu 1914'te yürürlüğe girmiş ve 1915'te o zamanki ismi ile de ilk İdare Teavünîye Şirketi Vadi'de kurulmuştur. 1925'te Ziraat Bankası kurulmuş ve İdare Teavünîye Şirketlerinin (Kredi Şirketleri) Vazifesi şzalara müteşelsil kefaletle uzun vadeli para tedarik etmek ve paraların tasarruflarını zamanında toplamaktır. Çiftçileri ağır borçlardan ve faizlerden kurtarmak amacıyla kurulan Kredi Şirketleri bu hedefe varamadıkları bilakis bazı hâvalde zararlı bile oldukları bir müddet işletildikten sonra meydana çıktı. O zamanki Kredi Şirketleri Ziraat bankasının bir acentesi sıfatıyla yalnız para tedarik edib tasarrufları toplamakla Azalar arasında Ko-operatifçilik ruhu, karşılıklı yardım esaslı yoktu. Çiftçiler kısa vadeli borçlar için yine faizcilere başvuruyor ve kendi kendine yardım demek olan biriktirme fısırtı ve vasıtasından bütünü mahrum idiler. Hastalığın tedavi edilmediğini, teşkilatın kusurlu olduğunu meydana çıkması için aradan 19 sene geçti. Nihayet Hükümet İdareci Teavünîye Şirketleri namıyla anılan o zamanki Ko-operatif Kredi Şirketlerini modern esaslarla işlemler yapmak maksadıyla 1934'te Larnaka Komisyonu tarafından Mr. Surridge'i Avrupa'ya tedkik seyahatine gönderdi. İşte asil memnuniyet verici nokta hükümetin bu iş için tam ehlini bulmuş olmasıdır. Mr. Surridge uzun seneler Kıbrısta hizmet etmiş halkle daima yakından temasta bulunmuş halkçı bir adam idi. Bizim derdimizi bizim kadar biliyordu. Mr. Surridge Avrupa'nın bir çok memleketlerini ziyaret edib her memleketteki Ko-operatifleri, işleme tarzlarını muvaffakiyet esaslarını ayrı ayrı inceledi, İslah ve teşkilatlandırma malzemesini tamamiyle topluyarak memleketi döndü ve 1935'te Ko-operatif Şirketleri mukavim tayin edilip Kıbrısta ilk Ko-operatif Şirketlerini teşkilatlandırma işine memur edildi. Evvelâ, Kredi Şirketlerini Ziraat Bankasından ayrılarak müstakill bir hale getirmeye işe başladı.

Kıbrıs köyü ve vericilerinin kuruluşu için ortaya bürünün yeni bir fikir attı. Kıbrıs köyü ve çiftçisini yine kendi kuitarabilirdi. Dışardan veya başka bir yerden sermayeye ihtiyaç yoktur, diyor. Halbuki o zamana kadar umumî kanaat, Kıbrıs köylüsünü faizcilerin elinde ve ağır borçlardan kurtarmak için İngiltereden yardım milyon lira veya daha fazla para getirmek ve uzun vade ile istikrar arda bulmak merkezinde idi. 1925'te kurulan Ziraat Bankası da bu fikir ve kanaatle mahsulü idi.

Devamı var

257 Numaralı

Bulmacamızın Halli

SOLDAN SAĞA

1. Müdüman. 2. A1, sak. 3. Küçük ada. 4. İma, üren. 5. Nem, din. 6. İki, usuz 7. Kar, z. 8. Taslak.

YUKARIDAN AŞAĞI

1. Makinist. 2. Üçmek. 3. Şıçan, K.S. 4. Nat. 5. Ükudara. 6. Maârif. 7. Akdeniz. 8. An, zer.

BULMACA NO. 258

1 2 3 4 5 6 7 8 Hazırlayan: İŞİK

SOLDAN SAĞA

1. Ya onu güdmeli ya bu diyardan gitmeli, Bir Türk kavmi. 2. Hikâye; roman; şir v.s den ibaret güzel sanatlardan biri. 3. Karı. 4. Ters Yurtluk demek. 5. 24 üncü harfin okunuşu, bir göz rengi. 6. Besleyici bir gıda maddesi, kızet. 7. Rüzgâr. 8. Tanrıbilim.

YUKARIDAN AŞAĞI

1. Kurunu Vusta'da gâvolar da yaşayan «razi sahipleri. 2... bulur, İnceyen öbür, mendil lif. 3. Ölüm, altıncı nota. 4. Teri bir kız isim. 5. Çift manasına bir sayı, yedinci nota. 6. Vilâyet. 7. Dek; kadar, ilg. 8. Güven.

İstinat Mahkemesi

Baş Hakim Mr. Edward Jacksonun Başkanlığı altında evvelki gün Mağusa'da oturan istinat mahkemesi Mağusa Belediye Başkanı Miss İsmi Mahallinin aleyhine yaptığı bir istinat davasını dinlemiştir. Miss İsmi Mahallin Mahallin ev inşa ettikten sonra 2 ay evvel Belediye tarafından aleyhine dava getirilmiş fakat Mağusa kaza hakimini kendine suçlu bulmuş ve böylelikle taraftar kazanmıştır. İstinat mahkemesi davayı iyice dinledikten sonra Miss İsmi Mahallin Mahallin suçlu bulmuş fakat kararı Mağusa kaza hakimine havale etmiştir.

Baf Türk Kültür Derneği Sayın Üyelerine

1.4.1951 Pazar günü sabahleyin saat 10.30 da Kasabada Ortaokul binasında Baf Türk Kültür Derneği üyelerinin toplantısı olacağından Kurumumuz üyelerinin tegrifleri rica olunur.

Gündem:

1— Kurumun hazırlanan iç tüzüğüne dair görüşülmesi. 2— Kurumu ilgilendiren diğer meseleler.

Saygılarımla

Dr. İhsan Ali

Baf Türk Kültür Derneği Başkanı

Stalin'in Casusu
Moskova'dan Gelen
Yeni Nere...

Genç bir polis müfettişi...
...birisi...
...birisi...
...birisi...

Ko-operatif...
...birisi...
...birisi...
...birisi...

Polis müfettişi...
...birisi...
...birisi...
...birisi...

Moskova'dan gelen...
...birisi...
...birisi...
...birisi...

Stalin'in casusu...
...birisi...
...birisi...
...birisi...

Stalin'e Casusluk Etti

Moskovadan Gelen Adam

Yazan: Nora Murray

(1)

Genç kız; polis müdürünün kapısı önünde bekliyordu. Bir iki dakikaya kadar kapı açılacak ve müdür onu huzura kabul edecekti.

Kız şimdi orada durmuş çiplak duvarlara bakarken heyecandan boğazı kuruyur, nefes alamıyacak gibi oluyordu. Tavan gibi duvarlar da dışarıdaki karın ıstınlığıyla parlıyordu.

Fakat gökyüzü, binanın demir parmaklıkları gibi, insanın içine kesvel verecek derecede koyu bir renkte idi ve kurşun gibi bir ağırlığı vardı. Dışarının soğuktan ziyade etrafın korkunç boşluğu içinde genç kız tır tır titriyor, eli ayağı tutmuyordu.

Mantosunun cebinde bir kağıt vardı ve donmuş parmakları bunu sıkı sıkı tutuyordu.

Nihayet kapı açıldı, bir polisin mahmuz sesleri işitildi: "Binbaşı Britz sizi istiyor."

Kız içeri girdi, masada oturan polis müdürünün karşısında durdu. Evvelâ adama baktı, sonra gözünü Stalin'in duvardaki resmi iletti. Masanın yanbaşında ufak, telek bir adamın oturduğunu ancak o zaman farketti.

Polis müdürü, o adamı işaret ederek kıza: "Binbaşı N. K. V. D. dendir," dedi. "Moskovadan sizi görmeğe geldi."

Moskovadan gelen adam kıza başıyla hafif bir selâm verdi. Üzerinde, Rus gizli polis teşkilatı mensuplarının nefli üniforması vardı. Kurşunî gözleri cam gibi parlıyor ve insana gözüne soğuk bakıyordu.

Konuşmağa başladığı zaman da kelimeler ağzından, birer kurşun gibi çıkıyor. Sesi hiç bir ifade taşımıyor, alçılıp yükselmeden kelimeleri a.k.a arkaya çabuk çabuk sıralıyordu.

Konuştun, Konuştu, sonra sustu.

Kız, dilememiş, sadece duymuştu... Ve bütün bu sözlerden hemen hemen hiç bir şey anlamamıştı. Sözleri ni bitirdiği zaman gözüne geldiler.

Adam ona uzun uzun baktıktan sonra, sesini daha tizle sertleştirerek: "Bir şey daha söyleyeceğim. "dedi. "Unutma: Rusya dışındaki her yerde ve ne olursan ol. Daima Rus olarak kal. Resmen, Sovyet tebaası olmaktan çıkmış bulunuyorsun. Fakat duvarlarında gene Rus kanı var ve bu kan daima Rus olarak kalacaktır. Doğup büyüdüğün yere ihanet edemezsin.

"Sivyet hududları dışındaki düşmanlarımızın işini yarayacak birçok şeyler görmüş ve öğrenmiş bulunuyorsun. Bunları asla kim-

seye söylemeyeceksin. Şana güveniyoruz ve susmanı istiyoruz.

N. K. V. D. Binbaşı ayağa kalkmış, kızın yanına sokularak, gene gözlerinin içine bakıyordu. O kadar yanına gelmişti ki kız adamın ağzından çıkan küçük nefes bulutlarında sarmısak kokusu hissediyordu.

"Anlıyor musun? Susmanı istiyoruz."

İnce bir ses cevap verdi: "Evet."

Genç kıza bu secdi, s k ağzından değil de başkasının ağzından çıkıyormuş gibi geldi.

Polis müdürü ayağa kalktı, konuşma bitmişti. El sıkımahtı, "Allahısmarladık," demediler.

Kız, koridora çıkınca, duvara dayanarak durdu. Gördüklerinin, işittiklerinin acıba bir rüya mı olduğunu düşünür gibi bir hal vardı. O kadar karışık bir his ve heyecan hercümerci içindeydi ki kendisini nasıl toparlayacağını bilmiyordu.

Koluna bir dokundu. Dönüp baktı: Bir polis ona kapıyı gösteriyordu.

Sokağa çıktı ve Arhangel'sk şehrinin baştanbaşa kaplanmış olan karlarını üzerinde yürümeye başladı. Soğuk yanaklarını kavuruyor, gözlemlerini yaşartıyordu. Fakat şimdi hiç bir şeye aldırmıyor ilerliyor, kendisini dağları devirecek kudrette hissediyordu.

Epey uzaklaştıktan sonra, cebinde sıkı tuttuğu ve canı gibi muhafazaya çalıştığı şeyi çıkardı. Hafifçe gülmüsyerek tekrar cebine koydu ve, bir türkü söyler gibi: "Artık serbestim... Artık serbestim..." diye mırıldana mırıldana yoluna devam etti.

Devamı var

İlan

Baf Kapısında bulunan diğçli kliniğimi bundan böyle Parthenon Sokağı No.19A adresine naklettiğimi umumun malumu olmak üzere ilân ederim.

J. S. Kyriakosian

Parthenon Sokağı No.19 A LEFKOŞA.

Ay-Andrea Belediye çarşısı yakınında

Bulgaristanlı

İrkağlarımızın Yardım ANTROLİĞÜ (BAF) HALKININ BAĞIŞLARI

Nakli yekûn £ 2152-0-7½

Memiş Mehmet Fikret £1.0.0
Olçay Korkut 1.0.0
Ramadan Mulla Mehmet 1.0.0
Ahmet Halil 0.19.0
Fezli Mehmet 0.15.0
Hasan Mustafa Veli 0.8.4½
Seriye Mustafa 0.8.0
Mehmet Tahir 0.8.0

10/- VERENLER:
İbrahim Mulla Emin, Osman Nuri, Enver Ahmet Hulûs, Hasan Osman, Salih Osman,

5/- VERENLER:
Kemal Salih, Hasan Ahmet, Mustafa Niyazi, Ahmet Hulûs, Lisanî Mustafa, Mehmet Paşa, Eşref Ahmet Rasım, Nefise Memiş, Pembe İbrahim, Şerife Feyzi, Mehmet Kâmil, Mustafa Musa, Mehmet Emirall. Ahmet Rasım, Mehmet Osman, Mustafa Şefik, Hüseyin Osman, Fatma Hüseyin, Mustafa Aras,

4/- VERENLER:
Asif Mehmet, Mehmet Osman, Emine Hasan, Ayşe Mehmet,
3/- VERENLER:
Mehmet Feyzi, Yusuf Cezar, Mehmet Ali Mehmet, Kemal Hasan, Osman Halil, Hatice Mustafa Musa, Hatice Hüseyin Tosun,

2/- VERENLER:
Musa Hayri, Hasan Mustafa, Terzi, Hasan Yahya, Osman Mustafa, Ratıp Osman, Ahmet Cezar, Hasan Salih, Mustafa Ali, Salih Selim, Beit Zihni, Mehmet Zihni, Cemal Elmas, Osman Ramadan, Kemal Musa, Cemaliye Mustafa, Cemile Osman Nuri, Fatime Ahmet Hulûs, Keziban Cevdet Çavuş, Hatice Salih, Zehra Osman, Lütfiye Mustafa, Lema Veledin, Hatice Eyref, Nefise Ahmet Rasım, Meryem Osman, Meryem Ahmet, Nazife Halli, Adile Ramadan,

1/- VERENLER:
Veledin Kadir, Cemal Hasan, Osman Emirzade Osman Hüseyin, Ahmet Mehmet, Pembe Mustafa, Hasan Mehmet Mısırlı, Hüseyin Mehmet Ali, Ahmet Bayram Ali, Mustafa Cenç Osman, Hasan Mulla Mehmet, Hil'mi Mulla Kâmil, Arif, Mehmet, Hatice Ramadan, Cemile Niyazi Yüksel Memiş, Zelihe Ahmet, Pembe Paşa, Şerife Mehmet Paşa, Kıymet Hasan, Cemile Ramadan, Şenay Ramadan, Cemile Osman, Emine Mehmet, Emete Osman, Fatma Hasan, Emine Mustafa, Keziban Hasan, Emine Hasan, Fatma Ahmet, Pembe Hasan, Emine Mustafa, Hayriye Enver, Muşerref Ratip, Pembe Kemal, Zeynep Yusuf, Fatma Şefik, Pembe Hasan, Eşmene Cemal, Adile Hasan, Zehra Kâmil, Nahlide Kemal, Arife Salih, Emine Latif, Cemile Besim, Şerife Musa, Mukaddes Beit,

Ramadan M. elum 3/8;
Mustafa Hüseyin Mısırlı 2/4;
Meryem Mustafa 4½kr., Hatice Mustafa 7kr., Hatice Mustafa Ali 3kr., Meryem Mehmet Osman 4kr., Kumru Ahmet Cezar 2kr., Erol Mustafa 6kr.,
LİTRANGOMİ (MAĞUSA) HALKININ BAĞIŞLARI
Mehmet Asım Öğret £2 0.0
Mustafa Hasan £1 0.0
10/- Verenler
Mehmet Hasan Muhtar, Mehmet Hüseyin Kayser, Ali Cuma.

5/- Verenler.
Lugal Babamihalobulor
Mehmet Emin Dede, Emin

Beyaz elbiselere göz kamaştırıcı beyazlığı, renklere fevkalâde parlaklığı veren amil. RADİON'un oksijenli köpüğüdür. RADİON'un zengin köpüğü ovuşturmakızın her kırı temizler. RADİON ile yıkanmış elbise için daima daha beyaz ve daha parlak vasfını kullanırsınız.

RADİON ELBİSELERİ BEYAZLAŞTIRIR

Lefke Türk Orta okulunda aile toplantısı

İkinci kanaat devresinin sona ermesi ve ikinci dinlenme tatilinin başlaması dolayısıyla dün Türk ortaokulunda bir aile toplantısı yapılmıştır.

Öğrenci anne ve babalarının iştirak ettiği bu toplantıda Orta öğretim komisyonu, Lefke azası ve Belediye reisî Fadıl bey ve okulun öğretmenleri hazır bulunmuşlardır. Öğrencilerin anne ve babaları çocuklarının öğretim durumları ve çalışma seviyeleri hakkında öğretmenlerle temasa gelerek konuşmuşlar, çocuklar üzerinde yapılacak bazı terbiyevi muameleleri dinlemişlerdir.

Bu arada söz alan ortaokul mesul öğretmeni Sait Galip öğrencilere ve anne, babalara hitap ederek çalışmanın, okumanın faydalarını açıklamış, yeni açılan okulun bu şekilde yakın ilgi ile gelişeceğini belirtmiştir. Daha sonra sınıfların birinci, ikinci ve üçüncüleri tanıtılmış, alıştırılmıştır. Öğrencilere çalışma karneleri dağıtıldıktan sonra toplantıya son verilmiştir.

Ömer.

2/- Verenler:
Hasan Ömer, Mustafa Kâmil, Mehmet Mustafa, Rayif Kâmil, Mihali Luga, Hasan Ömer,

1/- Verenler:
Ali Hasan, Mustafa Mehmet, Sodrlı Vasili, Dimitri Teori, Hristos Yanni, Lolzo Hacı Nikola, Luis Yanni, Leonidas Sofokil, Maris Teori, Mihail Vasili, Saris Nikola, Nikolas Vasili, Giryagos Yanni, Aksendis Teodoru, Hacı Nikolas Yanni, Yannis Luis, Leonidas Vasili, Numan Mehmet Emin,

Andonis Nikola 2/4, Yor...

Viktorya ve Lise Mezunlar Kurumu Sekreterliğinden:

Konferans

Lisemizin değerli öğretmenlerinden Sayın Bay Mehmet Durulgan tarafından 25 Mart 951 Pazar günü ö.e. saat 11 de Belig Paşa sinemasında bir konferans verilecektir.

Konu: «Şiir ve İfade»
Sayın halkımız, talebe kardeşlerimiz ve üyelerimiz davet olunur.

Radyoda Çiftçilik Konuşması

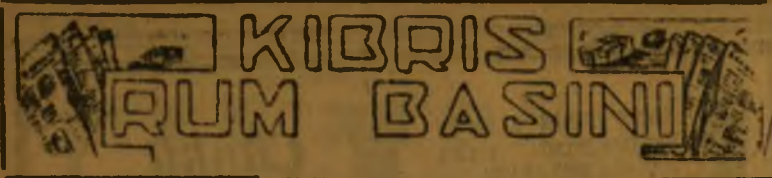
25 Mart, Pazar günü saat 11.15 te Ziraat memurlarından Bay D. Ramadan tarafından Lâkadamyâ Radyo stasyonunda çiftçilere hitaben bir konuşma yapılacaktır.

Ankara Radyosunun Bugünkü Programı

7.30 Açılış Programı, M. S. Ayarı
7.35 Kuran-ı Kerim. (Pl.)
7.45 Haberler ve Hava Raporu.
8.00 Şarkılar (Pl)
8.25 Günün Programı,
8.30 Müzik Hafif Şarkılar (Pl.)
9.00 Kapanış.

★
12.15-13.15 Asker Saati.
(16 m. 83-17820 Kc/a T.A.V. Kısa Dalga Postasıyla Beraber Yayın)
12.15 Memlekettten Selâm,
12.30 Şarkılar
13.00 Haberler.
13.15 Uvertürler.
13.30 Ögle Gazetesi,
13.45 Müzik.
14.00 Hava Raporu, Akşam Programı ve kapanış.
17.58 Açılış ve Program.
18.00 M.S. Ayarı ve
18.00 İncesaz (Eviç Fasli)
18.00 Konuşma.
19.00 M.S. Ayarı ve Haberler.
19.15 Tarihten bir yaprak
19.20 Tarihi Türk Müziği.
20.00 Melodiler. (Pl)
20.15 Radyo Gazetesi,
20.30 Serbest Saat
20.35 Müzik.
21.00 Konuşma.
21.15 Müzik: Dans Orkestraları Çalıyor.

22.00 Konuşma
22.15 Müzik. (Pl.)
23.00 Program ve Kapanış.

ETNOS gazetesi Atinadan aldığı bir haberi neşretmiştir. Haberde şunlar kaydedilmektedir:

"Yunanistanın siyasi parti liderleri arasında Kıbrıs davası için yapılacak haber verilen toplantı, geçen bütün parti liderlerinin iştiraki ile yapılmıştır. Yunan Başbakanı Venizelosun başkanlığı altında yapılan toplantıda aşağıda isimleri yazılı şahıslar hazır bulunmuştur:

Liberal Partisi Lideri Mr. Y. Papandreu, Yunanistan Başbakan yardımcısı ve Demokrat Sosyalist Partisi Asbaşkanı, Halk Birliği Partisi Asbaşkanı Mr. Kanelopoulos ve Stefanopoulos, E.B.E.K Partisi Lideri General Plastiras, Milli Parti Lideri Mr. Manyadakis, Sosyalist Partisi Lideri, Mr. Svolos Solcu Demokratlar Partisi Lideri, Mr. Sofyanopoulos, Atinada bulunmayan Halk Partisi Lideri Mr. Çaldaris temsilen Mr. Y. Strados iştirak etmiştir.

Toplantıya başkanlık eden Venizelos Kıbrıs davasının durumunu izah etmiştir. Siyasi Parti Liderleri arasında yapılan uzun münakaşalardan sonra Kıbrıs davası hususunda mutabık kalmışlardır.

Toplantıdan sonra, Kıbrıs davası hususunda Parti Liderleri arasında bir anlaşmaya varıldığına da bir beyanname yayınlanmıştır. Haber aldığımız göre, Kıbrıs davasının İngiltere ile Yunanistan arasında dostça halledilmesinde de parti liderleri mutabık kalmışlardır.

Bu gece Atinaya varması beklenen Halk Partisi Başkanı Çaldaris Kıbrıs davası için Londrada yaptığı görüşmeler hakkında Başdespot Makariosa malumat verecektir.

ELEFTERIA gazetesi bir yazısında, evvelki gün Lefkoşada istihbarat Dairesinde Hükümetin statistik memuru, fiat indeksi hakkında bir konferans verdiğini ve bu konferanstan sonra halkın endişeye düştüğünü, çünkü eşya fiatlarında devam eden yükselişe, Hükümetin müdahale etmediğini kaydetmekte ve ada iktisadiyatının günden güne sarsılmakta olduğunu yazmaktadır. Gezete vaziyet böyle devam ettiği takdirde iktisadi bir buhran hasıl olacağını ve hükümetin artık müdahale etmesi gerektiğini kaydetmektedir.

LARNAKADAN :

Aldığı yaralardan öldü
Geçen gün, Lárnaka Güm-rük işleminde çalışan Kosta Mavrommadi ani olarak kopan vincini altında kısılarak vücudunun muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmış ve tedavi altında ölmüştür.

3 ay hapislik
Lárnakalı Banayodi Yorgo isminde bir Rum, Livatyalı Yorgo Andreayı yaralamaktan suç'u olarak mahkemeye getirilmiş ve suç'u görülerek 3 ay hapse mahkûm edilmiştir.

Lárnakayı ziyaret etti
Yeni Kıbrıs Müsteşarı Mr J Fletcher dan kasabamız Komiserini ziyaret etmiştir. Müsteşarın şerefine ö.s. saat 7 de bir tanışma partisi verilmiş ve kasabamıza ileri gelmeleri davet edilerek Müsteşara takdim edilmişlerdir.

M.B.

Yugoslavyadan Kereste İthalı

İşe Dairesi müdürünün bildirdiğine göre, Yugoslavyadan mahdut miktarda laşaat kerestesi ithal etmek için yapılacak istidalar nazarı itibara alınacaktır.

LYMOSUNDAN :

General Mathew Polemiyada
Mısırdan adamıza gelen general Mathew evvelki gün beraberlerinde Kıbrıstaki İngiliz kuvvetleri kumandanı olduğu halde Polemiyadaki askeri tesisatı ziyaret etmişlerdir.

Mütakibin General tekrar Lefkoşaya hareket etmiştir.

Araştırma devam ediyor
Kasabamızın muhtelif kafe ve eğlence merkezleri Polis tarafından sistematik bir surette araştırılmakta ve kapunen yasa dışı olan çakıların meydana çıkarması için büyük bir gayret sarfedilmektedir. Kanuna muğayir olarak çakı taşıdıkları için bu güne kadar 10 kişi yakalanmıştır. Bunlar önümüzdeki günler zarfında mahkemeye sevk edileceklerdir.

Liman Faaliyeti
Limanımıza uğrayan "TOPUSKO" tonaj vapu u 950 ton çimento getirmiştir. "FILIPPO GRIMANI" İtalyan yolcu vapuru ise 41 yolcu getirmiştir.

Meşhur Redhouse Logilize-Türkçe Lügatının yeni tabı **RÜSTEM Kitabevinde** 70/- satılmaktadır.

Borçlanma

Lefkoşa Kazasına bağlı Alambra köyü su tesisleri inşaat etmek üzere Kıbrıs Halk ödünç verme sandığından 210 borçlanmıştır.

İzcilerin sayısı gittikçe artmaktadır

İşbulma Dairesi tarafından neşredilen istatistiklere göre, 15 Mart, 1951 tarihinde kıbrıstaki bütün İşbulma Dairelerinde 5, 116 işsiz kaydedilmiş bulunuyordu. Halbuki 22 Şubatta kayıtlı bulunan işsizlerin sayısı 4, 603 idi.

KIBRISA GELECEK VAPURLAR

Cable ve Wireless telgraf Şirketinin bildirdiğine göre, dün ö.c. saat 10 da "Kıbrıs Radyosu" aşağıdaki gemilerle temas halinde bulunmuştur.

- S.S. Abant
" C-p-taine St.Martin
" Empire Comfo t
" Filippo Grimani
" Genevieve Lykes
" Kora
" Roop t
" Vingaland
" Topusko

İsim değiştirilmesi
Ben 89 gıda imza sahibi Kemal Ahmet Şahin evvelce Kemal Ahmet olan isimine Şahin sınıl ilâve ederek bundan sonra her hususta imzalarını Ahmet Şahin diye koyacağını ve bu isimle çığıracağı umunun malumu olmak üzere ilan eylemiştir.

Kemal Ahmet Şahin

Nöbetçi Eczaneler Lefkoşa

Her. Kiriakides Lefkoşa Sokağı No 141
Y.E. Yuansides Onaşgoru Sokağı No 47
M.S. Yakovides Elefterin Sokağı No 16

Limasol
I.C. Lojza St. Andrew Sokağı No 117

Mağusa
Her Telemaku Sineması İreon yanında

Lárnaka
S.A. Alekian Zenon Kitof, Sokağı No 86

Lefkoşada Eğlence Yerleri, Sinemalar

PAPADOPULLOS
Gone With The Wind
APOLLON
C-sh Bash
MACİK PALAS
Ruzca Bir Film
PALLAS
The Amateur Gentleman
ROYAL
The Mighty M. Gurk

HUR SÖZ

Pazaritesi gününden itibaren her gün sabah çıkar gündelik gazetedir.

İSTİYAZ SABİMİ ve Bayazarı
FEVZİ ALİ RIZA
Telefon 687
Posta Kutusu 156
Lefkoşa-Kıbrıs
Kıbrıs için seneligi £3.
Haric için seneligi £4.10.0
3 aylık aboneli 15 gilin Adresinize gönderilir.

Banıldığı yer Hür Söz Namıve Temistoklin Sokağı No. 20 Lefkoşa-Kıbrıs

Dünyaca meşhur ALMAN LUTZ-KAVALLER

Ciletleri gelmiş olup en büyük mağazalarda satılmaktadır.

DIE KLINGE FÜR HOHE ANSPRUCHE

FİATLAR :

- Blu**• 10 tanelik paketler 9 kuruşa
- Blu**• 0,8 milimetrelilik (**BuBulo**) 10 tanelik paketler 12 kuruşa.
- Bo.y.s**• 10 tanelik paketler 16 kuruşa
- Boys**• paketlerdeki ciletler plastik maddelerden yapılmış olup gayet elverişlidir.

Genel mümessilleri ve tevziatçıları
DIMITRIADIS KARDEŞLER & Co.
Solonos Sokağı 16, P. K. 619. LEFKOŞA

Çocuğunuzun Sıhhati

VLAHAS
Nestle Südü ile Devam eder

1951 YENİ SUPER MODELLERİ

Dünyanın En İyi Radiolarıdır

Pilot Radio

Sihirli ton ve ucuz fiatlar
Hayret uyandırıcı RADIOLAR
Dinleyiniz ! Görünüz ! Neşeleniniz !

S. Musulides & Oğulları

LEFKOŞA: Ermu Sokağı No. 104
MARAŞ: 4 Ay Nikoladaki Yeni Binalarda

Belli Paşa ve Odeon SINEMALARINDA

23 Mart Cuma Buakşam Saat 6 ve 9 da
BELİÇ PAŞA'da **ODEON'da**
Bekârlık Sultanlıktır **Leylâ**
24 Mart Cumartesi yarın akşamı Saat 3,6 ve 9 da
Şerbetçi Güzeli **Şerbetçi Güzeli**
VE
Zoraki Tayyareci
(Yalnız saat 2,30 da)

25 Mart Pazar Saat 3,6 ve 9 da
Düşkünler Düşkünler
VE
ZORAKI TAYYARECI
(Yalnız saat 2,30 da) **YENİ HALK SINEMA ŞİRKETİ**

Viktoryanın Müsası

KIBRIS Türk cemastına...
Viktorya...
Müsamere...
Kemal Ahmet Şahin...
Nöbetçi Eczaneler...
Limasol...
Mağusa...
Lárnaka...
Lefkoşada Eğlence Yerleri, Sinemalar...
HUR SÖZ...
YAZIK...
ZAMAN zaman...
Zaman zaman bile olsun bu ulvi geydesi uzaklaşarak, cemiyetin bir ideal vazifeleri yüklediği millî rak başıboş bir yarı birakacakadelesine talanmak hiç de hayırlı bir netice vermez. Anavatanın meslecece...